

Handläggare
Fredrik Ekroth
Telefon: 08-508 09 307**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2015-04-16

Gustav Adolfsparken - godkännande av program och genomförande

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner program och genomförande av upprustningen av Gustav Adolfsparken.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.

Teenie Bennerholt
t.f. stadsdelsdirektörBritt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Upprustningen av Gustav Adolfsparken är ett av stadsdelsnämndens prioriterade parkprojekt. Åtgärderna i parken ska utföras för att tillmötesgå besökarnas behov av tillgänglighet, rekreation och aktiviteter. En övergripande målsättning är också att anpassa parken till ett rådande högt användande, samt att vårda och utveckla den i ett långsiktigt perspektiv i enlighet med nämndens verksamhetsmål "Parker och grönområden är välskötta, välkomnande och trygga för alla".

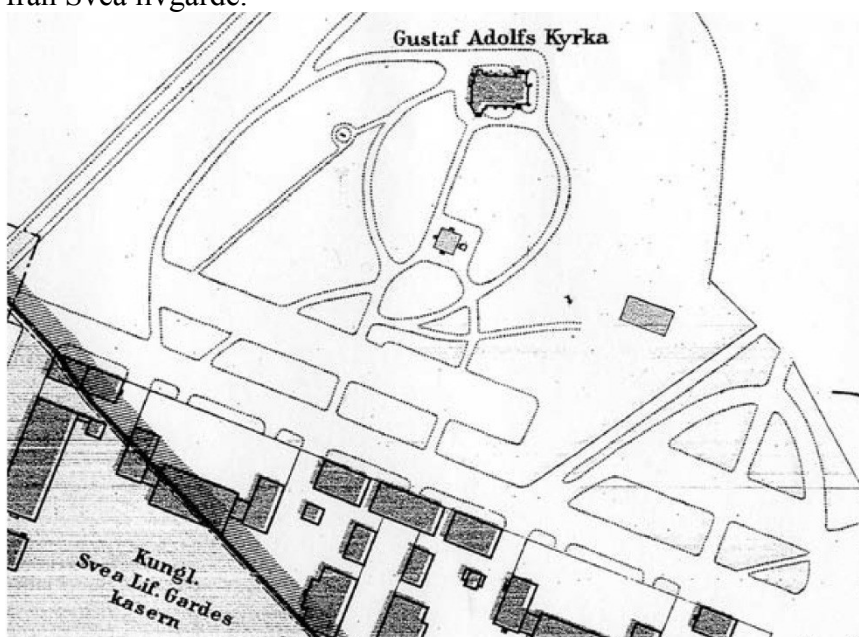
Medborgardialog har genomförts genom ett tidigt samråd. Dessutom har barndialog och slutligen ett programsamråd genomförts där besökarna haft möjlighet att beskriva hur de upplever parken samt komma in med förslag på förbättringar. Synpunkterna har sedan legat till grund för programförslaget.

Projektets totala budget uppgår till 4,9 mnkr varav 3,8 mnkr utgörs av centrala investeringsmedel och 1,1 mnkr av nycklade investeringsmedel. Förnyelsen av parkens belysning bekostas av Trafikkontoret. Upprustningen färdigställs 2016 enligt projektets tidplan.

Bakgrund

Historik

Gustav Adolfsparken var tidigare en av Djurgårdens skogsbackar och i parken finns fortfarande ett antal gamla träd, främst ekar, från den tiden. År 1670 började området användas för militära ändamål och det som idag är Gustav Adolfsparken kom sedermera att utgöra Svea livgardes idrottsplats. Idrottsplatsen färdigställdes 1891 till ”Den allmänna gymnastik- och idrottsfesten” vilket var den första stora internationella idrottstävlingen som genomfördes i Stockholm. Parken var därför en av Sveriges första ordnade anläggningar för olika typer av idrotter. Än i dag minner gångvägarna intill kyrkan om de gamla löparbanorna. Gustav Adolfskyrkan ritades av arkitekten Carl Möller i nygotisk stil och uppfördes 1892 med stöd från Svea livgarde.

Del av karta från 1899 som visar Gustav Adolfsparken och Kungl. Livgardets kaserner.

När de militära aktiviteterna upphörde på Ladugårdsgärdet och Gustav Adolfsparken inte längre fungerade som övnings- och rekreationsplats åt Svea och Göta Livgarde, började området i allt större utsträckning att användas som allmän park. År 1946 flyttade regementet till Ulriksdal/Sörentorp och parken fick sin nuvarande status. Året därpå tog staden på sig skötseln av parken och ett år senare började man rusta parken. Lekplatsen anlades 1955 och mellan 1958 - 1961 gjordes en allmän översyn av hela parken efter arkitekten Erik Glemmes intentioner. Lekplatsen moderniserades då men parkleksbyggnaden uppfördes först 1966. Under 2000-talet

utfördes en upprustning i där man åtgärdade gräsytor, gjorde förbättringar i parkleken och såg över parkens gångvägar.

Parken idag

Gustav Adolfsparken är trots sitt centrala läge en relativt okänd park för stockholmarna. Parken ingår i den landskapsekologiska buffertzonen för Södra Djurgårdens kärnområde. Ett område i nordväst tillhör Oscars församling men förvaltas av Östermalms stadsdelsförvaltning. Intill parken finns två skolor; Östermalms-skolan från 1939 och friskolan Banérporten, båda använder parken som skolgård. I parken finns också en välbesökt, bemannad parklek. Parken har klippta gräsytor med slingrande gångar och många stora lövträd såsom ek, lind, alm, ask, björk och hästkastanj. Ett långt snöbärsbuskage växer i slänten mot Karlavägen. Grupper av syrener och andra blommande buskar finns runt kyrkan. Parkleken har lekturustning för mindre och större barn däribland en plaskdamm. En minnessten för stupade gardister, rest 1890, finns i parkens nordvästra del och en multisportplan med konstgräs finns i anslutning till skolan.

Hur används parken?

Gustav Adolfsparken är en omtyckt plats för promenader av de kringboende. I området bor många pensionärer och ett äldreboende ligger i parkens närhet. Bänkarna på kyrkans framsida är omtyckta sittplatser för vila och lapande av sol. Många hundägare rastar också sina hundar i parken.

Förutom två skolor i anslutning till parken finns det flera förskolor i området som dagligen använder parken. Parkleken besöks både vardag som helg av barn och vuxna. Skol- och förskolebarnen leker och spelar boll på gräsytan närmast Banérportens skola och spelar

landbandy på den grusyta som också används för boulespel. På den grusade entrén till Gustav Adolfsparken parkerar ofta bilar dels på en rad på höger hand framför kyrkan men även vid själva entrévägen upp till den.

Ärendet

Upprustningen av Gustav Adolfsparken ska bidra till att uppnå nämndens verksamhetsmål.

Besökstrycket i Gustav Adolfsparken är högt och parken är i vissa delar i stort behov av åtgärder för att anpassas till det rådande slitaget. De gamla grova ekarna hyser rik fågel- och insektsfauna. Målet för parken är enligt Parkplan för Östermalm att bevara dess nuvarande karaktär och värden och utveckla parken till en attraktiv park för både ro och lek.

Medborgardialog

Samråd

Ett tidigt samråd hölls på plats i parken den 28 april 2014 för att ta del av parkbesökarnas erfarenheter och synpunkter på parken och för att få förslag om vilka åtgärder som behöver prioriteras vid upprustningen. Vid samrådet presenterades ett förslag till förbättring av parkens belysning och ett formulär delades ut med frågor om hur man använder parken idag, vad man tycker om den och vad man upplever saknas i den eller vad som kan förbättras. På formuläret fanns också en karta över parken så att besökarna enkelt skulle kunna markera vilka platser de eventuellt hade synpunkter på. Ett femtiotal personer deltog vid samrådet och många tog med sig formulär. Dock lämnades endast sex formulär in och två ytterligare brev med synpunkter skickades in. Merparten av de inhämtade synpunkterna är därför muntliga.

En huvuddel av synpunkterna berör slitaget på gräsytona och att de behöver bli grönare, ytan närmast Östermalmsskolan omnämns särskilt. Många vill också ha fler bänkar i parken och många önskar mer blommor och buskar. Träden och lummigheten nämndes av många som en viktig kvalitet. Synpunkter inkom också på att parkens grusgångar behöver få ny beläggning. Förslag inkom också om att anlägga en bollplan med gummibeläggning där bouleplanen är idag och att flytta bouleplanen till en ny plats.

Den 10 november hölls ett programsamråd i Östermalmsskolan. Sjutton personer deltog inklusive Östermalmsskolans rektor samt vaktmästare. Programförslaget mottogs övervägande positivt och några ytterligare förslag inkom om att öppna ytterligare en

parkentré från Karlavägen samt att sätta upp ett Karlavägsräcke mot gatan för att minska spring genom buskagen där. Önskemål om utökad skyltning och information om parkträden inkom också.

Barndialog

För att få del av de mindre barnens syn på parken gjordes i juli en dialogvandring i parken med två grupper barn. Vi stannade på sex olika platser i parken där barnen fick berätta vad de tyckte om varje plats och om de ville att något behövde förbättras där. De fick också varsin karta att sätta gröna, gula eller röda pluppar på beroende på om de tyckte platsen var ”bra”, ”sådär”, eller ”dålig”. Allra bäst tyckte de om ”bouleytan” där de spelar bollspel. Många önskade nya mål, sarger och konstgräs där. Barnen tyckte minst om platsen omkring minnesstenen som man uppfattade som mörk och dyster. Flera barn ansåg också att slitaget var högt i parken.

Kartan med de platser som diskuterades under dialogen med barn från parken.

Åtgärdsbehov och förslag

Ett av huvudmålen med parkupprustningen är att anpassa parkens gräsytor så att de bättre tål det rådande höga slitaget. Andra mål är att höja upplevelsen av trygghet i parken, förbättra tillgängligheten och höja lekvärdet.

En viktig satsning i programförslaget är att rusta gräsytan närmast Östermalmsskolan. Genom att anlägga en helt ny, väl-dränerad gräsyta med konstbevattning kommer ytan att vara mycket bättre rustad för lekande fötter. Ytan kan också behöva hägnas in en årligen återkommande period under våren då gräset är extra känsligt. Vidare har olika åtgärder diskuterats med parklekens personal för att de i sin dialog med barnen ska kunna styra vilka

ytor de leker på. En åtgärd är att sätta upp ett lågt räcke som anger en gräns kring gräsytan närmast kyrkan. En annan är att anlägga den önskade konstgräsplanen. På så vis kan bollspelet styras bort från naturgräsytor. Boulebanan får då en ny placering. Andra åtgärder är att komplettera antalet soffor i parken samt att se över parkens gångvägar. Omkring kyrkan och dess entré föreslås en fris av storgatsten som tydligt markerar gränsen mellan gräs- och grusytorna. En ny tillgänglig trappa avses byggas, vid den efterfrågade nya parkentrén från Karlavägen. Ny- och återplantering av träd och buskar planeras också.

Finansiering och tidplan

Under 2013 avsattes 0,2 mnkr ur nämndens budget av nycklade investeringsmedel för en konditionsbedömning av parkens träd samt för framtagande av ett belysningsprogram. Under 2014 avsattes 0,9 mnkr av de nycklade medlen för framtagande av program samt för trädvårdsåtgärder och belysningsrelaterade markarbeten. För 2015 har nämnden beviljats 2,8 mnkr och för 2016 1.0 mnkr av stadens centrala medel för parkinvesteringar för upprustningen av parken.

Investeringsmedlen avses användas till ombyggnad av gräsytan intill Östermalmsskolan, en konstgräsplan, ny bouleplan och en trappa vid den nya parkentrén från Karlavägen. Vidare avses parkens grusgångar rustas och antalet parkbänkar utökas. Utökning av parklekens lekplatsstaket och lekutrustning, samt nytt bollplank och en grillplats vid Östermalmsskolan planeras också. Trafikkontoret bekostar förnyelsen av parkens belysning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelnämnden godkänner förslaget och genomförandet av upprustningen av Gustav Adolfsparken enligt detta tjänsteutlåtande och bifogat programförslag. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede inom ramen för projektets budget.

Bilaga

Programförslaget